bleef een aanzienlijk deel van de rijst liggen, waarvan nu 500 last voor Banda en 300 last voor Ambon zijn bestemd. Dit jaar was de aanvoer)

19.227.000 lb. rijst 649.620 groene kattiang 38.898 cattoene garen $62\frac{1}{2}$ cardamom 6250 indigo ,, 7760 swarte peper 38.502 lange peper 11.413 staartpeper 159.532 poederzuyker 24 ruwe zijde 33.880 kannen clappusolij 200 lasten zout

bedragende, nevens de te Rembang getimmerde en ingekogte vaartuygen en een aanmerkelijke partij houtwerken, tesamen in gelde f 515.532,9,12.

Waartegen de versending in 1762 beloopt op f 355.433,12 aan contanten en f 144.833,1,8 aan koopmanschappen, provisiën enz. buyten nog f 179.887,8,-, die hier aan wissels zijn afbetaalt.

Fol. 1230v-1231r.

(Ter besparing op scheepsruimte is, naar het voorbeeld van Cheribon, als een proef houtwerk in de vorm van een vlot naar Batavia vervoerd. Dit is redelijk geslaagd, maar omdat de behoudende Javanen deze vlotten als een nieuwe belasting beschouwen, is er in de brief van 29 augustus van afgezien. Tevens is op het voorstel in de memorie van Nicolaas Harting het op sleeptouw meegeven van balken verboden, omdat de schepen schade oplopen, of balken verloren gaan door het breken van het sleeptouw. Aangezien de bossen allengs leeg raken, stelde Harting voor die van Pemalang, waar de kap geruime tijd stil heeft gelegen, weer op te vatten. Volgens het rapport in de brief uit Semarang van 30 oktober zouden er slechts twee à driehonderd balken van 18 of 20 voet lang [fol. 1232] te kappen zijn. In de brief van 13 december is bevolen dit bos onberoerd te laten, maar tevens het kappen aan een ieder te verbieden. Volgens de memorie van Harting zijn ook de eilanden Karimunjawa verkend. De brief van 30 oktober uit Semarang bericht dat er niet veel bijzonders was. Deze eilanden bevatten slechts bergen, klippen en wildernis, en zijn gevaarlijk om aan te doen. Ze leveren slechts vis, tripang en wat vogelnestjes. De timmerwerf te Rembang heeft dit jaar 1 fregat van 100 voet, 2 sloepen van 70 voet, 3 van 60 voet, 1 boeier van 60 voet, 4 pantjalangs, 3 boten, 7 schuiten, 11 schouwen en 9 Dordse schouwtjes afgeleverd. Bovendien produceerde deze werf drie pantjalangs voor Malakka en één die de regent van Lasem als verplichte bijdrage leverde. Er zijn drie pantjalangs teruggestuurd, omdat ze een Hollands roer misten. [fol. 1233] Een vierde bereikte wegens lekkage Batavia niet. Er zijn in het begin van het jaar nog twee dergelijke pantjalangs naar Makassar en Ternate gegaan, maar de tweede is door de inlandse bemanning gekaapt, nadat ze de stuurman en twee Europese matrozen hadden gedood. Zeven daders zijn geradbraakt. Voor de tweede maal vertrokken, is dit vaartuig op een eiland bij Saleyer gestrand. Voor Ternate staat een ander op stapel. Er moeten er nog twee voor Banda en negen voor Ceylon afgebouwd worden. Om de pantjalangs voor Ceylon spoedig klaar te maken, is besloten alle verzoeken om particuliere vaartuigen te bouwen gedurende een jaar af te wijzen. Om dit te versnellen is in de brief van 14 november het verbod verlengd totdat alle op stapel staande vaartuigen gereed zijn, en opgedragen om alle particulieren schepen waarmee men bezig is, in beslag te nemen [fol. 1234] om werk eraan te beletten. De resident is opgedragen op de timmerwerf alle sloepen van 60 voet of meer van een lastpoort en de pantjalangs van een Hollands roer te voorzien. Hij moet zuinig zijn, vooral met de arbeidslonen. De opperequipagemeester en andere scheepsbouwexperts meenden op grond van eerdere specificaties dat daarop wel 5 à 6 procent te besparen is. In